

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Deres ref.14/3035 SFA:MK

Oslo. 12. september 2014

HØRINGSUTTALELSE - ENDRINGER I ÅNDSVERKLOVEN-AVTALELISENS OG GJENNOMFØRING AV EUs HITTEVERKSDIREKTIV.

Norske Billedkunstnere viser til høringsbrev med høringsnotat, datert 1. juli 2014, med høringsfrist 12. september 2014.

Innføring av en generell avtalelisens:

Norske Billedkunstnere ønsker forslaget om en generell avtalelisens velkommen. Den fleksibilitet som avtalelisensen innebærer, er særlig egnet til å møte de utfordringer rettighetsklarering i en digital tid krever, hvor det ofte vil være vanskelig eller umulig å håndheve enerettighetene uten en slik særskilt forvaltningsordning. Det at det foreligger en mulighet til å inngå avtaler med avtalelisensvirkninger på nærmere avgrensede områder, gjør ikke at rettighetshaverne verken må eller vil komme til å ønske, å inngå flere slike avtaler enn behovet måtte tilsi.

Vi kan ikke se at det er vektige argumenter som tilsier å fjerne den godkjenningsordning som er knyttet til dagens avtalelisensordninger, da innføring av en generell avtalelisens etter vårt skjønn snarere tilsier en opprettholdelse/klargjøring av ordningen, enn en fjerning av denne. De byrder av administrativ karakter som ordningen måtte innebære, kan ikke være større enn den mulige risiko en fjerning av ordningen kan innebære.

Vi ser imidlertid behovet for at departementet utreder de forhold rundt spørsmålet om prosedyrer for godkjenning og spørsmålene som berøres av både KOPINOR og NORWACO og BONO, på noe ulikt vis.

Både spørsmålet om en mulig forhåndsgodkjenning knyttet til en generell avtalelisens, prøving av om det området det søkes om godkjenning for er tilstrekkelig avgrenset, og spørsmålet om representativitetsproblematikken og dens plass i godkjenningsprosessen, er vesentlige spørsmål å drøfte og avklare i forhold til å oppnå et mest mulig hensiktsmessig regelverk.

Vi stiller oss også positive til at det i forbindelse med innføringen av en generell avtalelisens, også innføres en adgang for rettighetshavere til å nedlegge forbud mot bruken. I likhet med NORWACO, ser vi dog ingen åpenbar grunn til at angjeldende forbud forutsettes meddelt på en måte, som er ulik både den man har valgt i både §§30 og 32.

Vi savner ellers at departementet i forbindelse med fremleggelse av forslaget om en generell avtalelisens, også hadde valgt å gjennomgå og foreslå endringer med sikte på å løse noen av de særlige problemer som knytter seg til eksisterende avtalelisensbestemmelse i gjeldende § 34. NORWACO har i sitt høringsutkast allikevel valgt å gå svært nøye igjennom problematikken, og Norske Billedkunstnere slutter seg til uttalelsen, og anmoder om at departementet kommer tilbake til de spørsmål som er særlig utfordrende for rettighetshaverne innenfor denne sektoren.

Subsidiær nemndslisens på undervisningsområdet

Når det gjelder departementets forslag til en subsidiær nemndslisens på undervisningsområdet, mener Norske Billedkunstnere at forslaget ikke bør videreføres.

Slik vi vurderer det, taler verken reelle, politiske eller juridiske forhold for en slik tvisteløsningsregel.

I likhet med KOPINOR, stiller vi oss tvilende til at forslaget er forenlig med tretrinnssteden.

Selv om undervisningsområdet er en viktig samfunnsmessig sektor, er det etter vårt skjønn ikke fra departementets side anført noen gode grunner for å innføre tvisteløsningsregler som i realiteten vil innebære en form for tvangslisens og representere en begrensning i eneretten og forutsetningene om frie forhandlinger, mellom rettighetshavere og brukerne på undervisningsområdet.

Som vist til fra KOPINORs side, er det intet i erfaringene på feltet som tilsier at det skulle være ubalanse i styrkeforholdet mellom aktørene innenfor undervisningssektoren, og behov for innføring av en subsidiær nemndsløsning på feltet. Som videre fremhevet fra KOPINORs side, tapte rettighetshaverne betydelige beløp på kopistoppen i 2006, og KOPINOR foreslo henvisning av saken til Vederlagsnemnda så snart det var klart at mekling ikke førte frem.

Den store betydning det har for begge parter at man oppnår en løsning og unngår konflikt, vil etter vårt skjønn sikre at balansen mellom rettighetshavernes enerett og de samfunnsmessige hensyn er tilstrekkelig ivaretatt med de regler vi har i dag.

Endringer i tvisteløsningsreglene for videresending av verk i kringkastingssendinger

Norske Billedkunstnere har forståelse for og støtter forslaget om innføring av frivillig meklingsordning på tv-distribusjonsområdet, i tråd med de regler om meglingsordning som gjelder for de øvrige avtalelisensbestemmelsene.

Når det gjelder spørsmålet om opprettholdelse av nemnd på tv-distribusjonsområdet slutter vi oss til de vel begrunnede synspunkter som redegjøres for i høringsuttalelse fra NORWACO.

Andre endringsforslag

Endring av åndsverklovens § 16a

Norske Billedkunstnere er glade for det forslag til endring av § 16a som departementet fremmer, hvoretter også offentliggjorte kunstverk og fotografiske verk er omfattet av bestemmelsen. Endringen vil bidra til å legge bedre til rette for at det kan inngås avtaler med hjemmel i bestemmelsen.

Endring av åndsverklovens § 8, første ledd, andre punktum

Norske Billedkunstnere tilslutter seg forslaget om at § 8 endres således at første ledd andre punktum også omfatter fotografiske verk.

Det sakkyndige råd for åndsverk

Norske Billedkunstnere har ingen innsigelser mot nedlegging av det sakkyndige råd for åndsverk, og slutter oss til forslaget om opphevelse av åndsverklovens § 53.

Med vennlig hilsen
For Norske Billedkunstnere

Gjert Gjertsen
Daglig leder